

**ЕКСПЕРТНА СЛУЖБА
МВС УКРАЇНИ**

МВС УКРАЇНИ

**КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

**ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА МОЖЛИВОСТІ СУДОВОЇ
ФОТОТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

Київ 2023

Предметом фототехнічної експертизи є фактичні дані, що стосуються справи, які пов'язані із зафіксованою у відео- та фотозображеннях інформацією, технікою та технологіями їх виготовлення. Як правило, фототехнічна експертиза призначається в тих випадках, коли необхідно встановити дані, зафіксовані на фотозображеннях в латентному (неявному) вигляді. Наприклад, визначити розміри зафіксованих на фотознімку предметів, взаємне розташування автомобілів відносно країв проїжджої частини дороги, точку зйомки фотознімка чи відтворити матеріальну обстановку місця події за фотознімками.

Об'єктами дослідження є цифрові або аналогові фотознімки, покадрові знімки відеозаписів («стоп-кадри» або зображення, отримані в процесі розкадрування відеофайлів), технічні засоби та фотоматеріали, які застосовувались для їх виготовлення.

Щоб визначити, які саме об'єкти слід надавати експертові в кожному конкретному випадку, а також як їх відбирати для дослідження, доцільно отримати консультацію експерта в галузі фототехнічної експертизи.

Орієнтовний перелік вирішуваних питань:

– Чи виготовлені графічні файли за допомогою наданого технічного засобу? (телефон, фотоапарат, відеокамера, сканер, тощо)

– Чи виготовлені графічні файли за допомогою одного і того самого технічного засобу?

– Апарат якого типу (моделі) застосовувався для виготовлення наданих графічних файлів?

– Чи застосовувалось додаткове програмне забезпечення (графічні редактори) при виготовленні наданих графічних файлів?

– Чи присутні на даному графічному файлі, зображенні (фотознімку) ознаки фотомонтажу?

– Чи з наданого графічного файлу виготовлене зображення (фотознімок)?

– Які дата та час виготовлення графічних файлів, дата та час їх редагування?

– Той самий чи інший об'єкт (предмет, приміщення, ділянка місцевості тощо) зафіксовано на графічних файлах, зображеннях (фотознімках, негативах) та відео файлах (відеозаписах), що надані для проведення експертизи?

– Чи не є зображення (фотознімок) фоторепродукцією з іншого видання?

– Чи виготовлені (походять) надані зображення (фотознімки) з одного і того самого первинного зображення?

– Де знаходиться точка зйомки наданого на експертизу фотознімка?

– Які розміри об'єктів, зображених на графічних файлах, зображеннях (фотознімках, негативах) та відео файлах (відеозаписах)?

– Який зріст особи, зафіксованої на графічних зображеннях або відеофайлах?

– Яке взаємне розташування (відстань) об'єктів, розташованих на графічних файлах, зображеннях (фотознімках, негативах) та відео файлах (відеозаписах)?

– Яка була швидкість об'єкту (транспортного засобу) на відповідній ділянці місцевості, відповідно до наданих відео файлів (відеозаписів)?

– Яка була відстань транспортного засобу до іншого об'єкта (іншого транспортного засобу, пішохода, елемента проїзної частини) в певні моменти (кадри) відеозапису?

– Який час пройшов з моменту появи транспортного засобу до моменту зіткнення (наїзду на пішохода)?

– Чи можливо встановити, яке зображення було на вицвілому фотознімку?

Основними завданнями фототехнічної експертизи є:

– ідентифікація знімальної апаратури, яка застосовувалась для виготовлення графічних файлів та зображень;

– ідентифікація графічного файлу або негатива за зображенням;

– ідентифікація предметів, приміщень та ділянок місцевості, відображених на графічних файлах, зображеннях (фотознімках як позитивних, та і негативних) або відео файлах (відеозаписах);

– дослідження метаданих та визначення технологічних і технічних характеристик зйомки та виготовлення графічних файлів, зображень (фотознімків, негативів) та відео файлів (відеозаписів), зокрема встановлення пристрою, за допомогою якого здійснювалась фіксація зображень, визначення дати та часу фото- або відеофіксації, визначення за метаданими місця проведення фотофіксації;

– виявлення наявності або відсутності у графічних зображеннях ознак монтажу;

– визначення розмірних характеристик зображень на графічних файлах, зображеннях (фотознімках, негативах) та відео файлах (відеозаписах), зокрема встановлення зросту особи, зафіксованої на фото або відеозображеннях;

– визначення обставин дорожньо-транспортної пригоди за відеозаписом, зокрема встановлення швидкості руху транспортних засобів та пішоходів, встановлення проміжків часу, визначення відстаней між об'єктами в конкретні проміжки часу тощо.

У фототехнічній експертизі мають місце дві самостійні спеціалізації: дослідження фотографічних зображень та технічних засобів їх отримання; дослідження матеріальної частини фотознімків.

При дослідженні фотозображень вирішуються: ідентифікаційні завдання -

ототожнення технічних засобів, які використовувались для виготовлення фотознімків, негатива - за фотознімком, окремих предметів (одягу, виробів, приміщень, окремих ділянок місцевості) - за зображеннями їх на фотознімку; діагностичні - встановлення обставин виготовлення фотознімків (ретуш зображення, монтаж, диференціація репродукцій та фотознімків, отриманих з натури, визначення точки зйомки тощо), визначення натуральних розмірів предметів, зафіксованих на фотознімках, відновлення первинного зображення на фотознімку, втраченого в результаті дії агресивних для фотоемульсії факторів, реконструкція матеріальної обстановки місця події за фотознімком; класифікаційні - встановлення класу фотоапаратури, за допомогою якої міг бути виконаний фотознімок.

Залежно від поставлених питань експерту для вирішення питань необхідно надати апаратуру, графічні файли, зображення (фотознімки, негативи) та відео файли (відеозаписи), а також в деяких випадках – фото- та відеозаписи проведення слідчих дій або зображення, що можуть бути використані в якості порівняльних зразків.

Апаратура, яка надається до експертної установи, повинна бути ретельно упакована з метою збереження її від пошкоджень під час транспортування.

Речові докази, які надаються для проведення експертизи – носії інформації, апаратура, додаткові матеріали повинні бути належним чином упаковані в упаковку, що виключає можливість стороннього доступу до об'єктів без пошкодження упакування. Упаковка повинна бути опечатана та підписана належним чином із обов'язковим зазначенням наступної інформації:

- орган та інформація щодо ініціатора проведення дослідження (посада, ПШБ слідчого);
- номер та дата кримінального провадження;
- вміст упакування (які саме об'єкти та в якій кількості знаходяться всередині упакування);
- дата пакування.

В залежності від поставлених перед експертом питань може виникнути потреба у наданні додаткових матеріалів та вихідних даних.

Про можливість проведення досліджень по фотоплівкам та знімальній техніці, в якій використовується фотоплівка слід попередньо проконсультуватися з експертом.

Київський НДЕКЦ МВС